



12.7.2010

KÖZLEMÉNY A KÉPVISELŐK RÉSZÉRE

Tárgy: Zsák Ferenc Tibor magyar állampolgár által a „Tiszántúli Természetvédők Társulata” nevében benyújtott 1659/2009. számú petíció egy Natura 2000 hálózatba tartozó terület védelméről

1. A petíció összefoglalása

A petíció benyújtója aggodalmának ad hangot a Natura 2000 hálózathoz tartozó Girincsi Nagy-erdőben tapasztalható folyamatos környezeti károkozással kapcsolatban. A petíció benyújtója szerint a különleges és védett fajoknak élőhelyet biztosító erdőt komolyan veszélyezteti a nem megfelelő módon folytatott erdőgazdálkodás és az illegális fakivágás. Úgy véli, hogy az illetékes hatóságok túl keveset tesznek a terület megvédéséért. Álláspontja szerint a Natura 2000 hálózatba tartozó terület pusztulásának megakadályozásához hiányoznak a szükséges intézkedések és az ellenőrzés sem megfelelő. A petíció benyújtója vizsgálatot kér az ügyben.

2. Elfogadhatóság

Elfogadhatónak nyilvánítva: 2010. február 24. Felkérlik a Bizottságot, hogy az eljárási szabályzat 202. cikkének (6) bekezdése szerint nyújtson tájékoztatást.

3. A Bizottságtól kapott válasz: 2010. július 12.

A petíció

A petíció benyújtója aggódik az állítása szerint visszafordíthatatlan környezeti károkozás miatt a Girincsi Nagy-erdőben, amely a Natura 2000 hálózat részét képező terület Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, Magyarország északkeleti részén. *A petíció benyújtója azt állítja,*

hogyan a Girincsi Nagy-erdő teljes, nagyjából 110 hektáros területének – amely a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő növények és állatok védelméről szóló 92/43/EGK tanácsi irányelv (a továbbiakban: „élőhely-irányelv”) I. mellékletének 91E0 és 91F0 kódok alatt felsorolt élőhelyei közé tartozik – 99%-a elpusztult az illegális fakivágások, valamint az erdészeti igazgatóság dolgozóinak erdőgazdálkodási tevékenysége következtében, ami az *Euphydryas maturna* (ritka tarkalepke-fajta), vagyis a terület jelölőfaja számottevő helyi állományának, és más, közösségi jelentőségű fajok eltűnéséhez vezetett. A petíció benyújtójának állítása szerint a magyar hatóságok nem teljesítették az Unió élőhely-irányelvében lefektetett kötelezettségüket. A Bizottsághoz 2009 tavaszán a petícióval azonos tartalmú panasz érkezett.

A Bizottság megjegyzései a petícióhoz

A Magyar Köztársaság 2004-ben javasolta – az élőhely-irányelv 4. cikke (1) bekezdésének értelmében – a Girincsi Nagy-erdő felvételét a közösségi jelentőségű területek (pSCI) listájára. A Girincsi Nagy-erdő a 2007. november 13-i 2008/26/EK bizottsági határozat elfogadása óta szerepel a közösségi jelentőségű területek listáján (SCI), HUBN20029-es számon. Ezért a fenti időponttól kezdve a területre az élőhely-irányelv 6. cikkében ismertetett jogi védelmi rendszer rendelkezései érvényesek.

Az irányelv 6. cikkének (2) bekezdése értelmében a tagállamoknak meg kell tenniük a megfelelő lépéseket a természetes élőhelyek, a fajok élőhelyeinek megőrzése érdekében, valamint annak érdekében, hogy ne legyen megzavarva azon fajok élete, amelyek számára a területet kijelölték, amennyiben a zavaró tevékenység jelentősen befolyásolja az irányelv célkitűzéseit. Az irányelv 6. cikkének (3) bekezdése előzetes hatásvizsgálatot ír elő minden olyan terv vagy program esetében, amely nem kapcsolódik közvetlenül, illetve nem nélkülözhetetlen a természeti terület gondozásához, de valószínűleg jelentős hatással lesz rá. Ez a hatásvizsgálat azt hivatott biztosítani, hogy a tervek vagy programok csak akkor kerüljenek jóváhagyásra, ha nem fogják hátrányosan befolyásolni az érintett természeti terület épségét.

A Bizottsághoz 2009 májusában eljuttatott panasz alapján a Bizottság további információt kért a magyar hatóságoktól a Girincsi Nagy-erdő jelenlegi állapotáról, és az élőhely-irányelv 6. cikke (2) és (3) bekezdésében foglalt vonatkozó követelmények végrehajtásáról.

A kapott válasz szerint a jóváhagyott erdészeti tevékenységek (erdőgazdálkodási üzemterv) és az illegális fakivágás következtében összesen 38,4 hektárnyi erdő került kivágásra (vagyis a területet borító összes erdők nagyjából 57%-a). A hatóságok elismerték, hogy az erdőgazdálkodási tervet nem előzte meg az élőhely-irányelv 6. cikke (3) bekezdésének megfelelő hatásvizsgálat, mivel a tervet Magyarország uniós csatlakozása, és a Girincsi Nagy-erdő Natura 2000 területté nyilvánítása előtt fogadták el. A hatóságok elismerték továbbá, hogy a területen számottevően csökkent az *Euphydryas maturna* állománya. Ebből következik, hogy a lepkefaj populációjának csökkenése legalább részben a fakivágások eredménye.

A magyar hatóságok ígéretet tettek a jelenlegi üzemterv felülvizsgálatára, annak érdekében, hogy helyrehozzák a területen esett kárt, és megakadályozzák a jövőbeni hasonló károkat. A hatóságok vállalták, hogy megvédik a szóban forgó élőhely megmaradt területeit, és újraerdősítik a területet, hogy helyreállítsák a sérült élőhelyeket. Azt is jelezték, hogy lépéseket tesznek az *Euphydryas maturna* élőhelyének visszaállítására érdekében, és a lepke

populációját vizsgáló kísérleti projektet indítanak, továbbá a Natura 2000 hálózaton kívüli területeket vizsgálnak meg abból a célból, hogy a lepkefaj megóvása érdekében esetleg bevonják őket a Natura 2000 hálózatba. A tanulmány elkészítése a tervek szerint legalább két évet vesz igénybe. A hatóságok ezen kívül tájékoztatták a Bizottságot, hogy erdővédelmi szolgálat került felállításra az illegális fakivágások megelőzésére.

Következtetések

A Bizottság szolgálatai jelenleg elemzik a magyar hatóságoktól kapott információt, mérlegelve további jövőbeni lépéseket, amennyiben szükségesek. Ebben az összefüggésben a Bizottság elsősorban azt fogja elemezni, hogy a javasolt kompenzációs intézkedések elegendőnek tekinthetők-e a bekövetkezett kár ellensúlyozására, a Natura 2000 hálózat ökológiai koherenciájának megőrzése érdekében.